

KARLSTADS KOMMUN

Svar på interpellation från Peter Sörensen (KPL) angående efterlevnad av lagen om offentlig upphandling (LOU) kopplat till Färjestads Ridhus

Peter Sörensen (KPL) ställer ett antal frågor till undertecknad och jag lämnar med anledning av detta följande svar:

1. Anser teknik- och fastighetsnämndens ordförande att förvaltningen i hanteringen av tilläggsbeställningar kopplat till Färjestads ridhus följt LOU och reglerna kring gränsvärden för tilläggsbeställningar?

Regelverket kring offentlig upphandling i Sverige är komplext och frågor prövas slutligen av domstol. Det är svårt för mig som lekman att göra en bedömning som nu efterfrågas. Jag har ställt frågan till förvaltningen kring tilläggsbeställningarna kopplat till entreprenaden avseende Färjestad ridhus. Förvaltningens bedömning är att reglerna om ändring av avtal i LOU har efterlevts i projektet.

2. Om svaret på fråga 1 är ja. Utveckla hur detta kan vara korrekt hanterat enligt LOU, trots 15%-regeln.

Kommunen är medveten om de bestämmelser som finns gällande tillåtna ändringar av upphandlande kontrakt. LOU innehåller ett flera bestämmelser i 17 kapitlet gällande ändring av avtal. Det finns inte enbart en 15 % procentsregel avseende entreprenader. Ett upphandlat avtal får ändras om ändringen avser mindre värden. För entreprenader är den gränsen 15 procent.

Härutöver får ett upphandlat kontrakt ändras om det finns ändrings- eller optionsklausuler. Inom entreprenadbranschen har det under väldigt lång tid funnits en uppfattning om att ÄTA-bestämmelserna i branschens standardavtal är sådana ändringsklausuler som avses i LOU. Konkurrensverket kom med ett ställningstagande i oktober 2024 där myndigheten bedömde att ÄTA-bestämmelserna inte är sådana ändringsklausuler. Frågan har emellertid inte prövats i domstol. Rättsläget är alltså oklart när det gäller om reglerna om ÄTA-arbeten i standardavtal är en sådan ändringsbestämmelser som avses i LOU. Sedan Konkurrensverket kom med sitt ställningstagande i oktober 2024 har kommunen skärpt till sina rutiner gällande ÄTA-arbeten och dessutom hållit utbildningar för berörda projektenheter.

Ett upphandlat kontrakt får också ändras om det uppstår ett behov av kompletterande beställningar under förutsättning att beställningen blivit nödvändig och entreprenören av tekniska eller ekonomiska skäl inte kan bytas och att ett byte av entreprenör skulle medföra problem och ökande kostnader. I sådana fall får ökningen uppgå till maximalt 50 procent av kontraktssumman och den begränsningen gäller för varje kompletterande beställning. Vidare får ändringar göras upp till 50 procent om det uppstår oförutsedda omständigheter som kommunen inte förutsåg eller borde ha förutsett.

Sammantaget finns det inte enbart en 15% procents-regel i bestämmelserna om ändringar av kontrakt i LOU.

Med anledning av markförhållandena på platsen har ändringar och tillägg till kontraktet blivit nödvändiga. I samband med att beställningarna har genomförts under projektet har bedömningen gjorts att det varit fråga om tillåtna ändringar. Dessutom har det lett till kostnader för stillestånd i projektet.

Kommunfullmäktige har vid två tillfällen beslutat om att tillskjuta ytterligare investeringsmedel om totalt 29 miljoner kronor till projektet.

Sammanfattningsvis om projektet; det har framkommit ny kunskap och förändrade förutsättningar under hela den långa tid som projektet pågått. Givet att kommunen haft all den samlade kunskap om förutsättningarna på platsen för just det här specifika projektet redan vid starten för omkring sju år sedan så hade troligen planering och upplägg för projektet sett annorlunda ut, men vår uppfattning är att projektorganisationen vid varje givet tillfälle fattat de beslut som varit rätt givet förutsättningarna då.

3. Om svaret på fråga 1 är nej. Hur förklarar du att detta kunnat ske och hur avser du nu att agera i denna fråga?

-

Karlstad 2025-03-13

Monika Bubholz (MP)
Teknik- och fastighetsnämndens ordförande